

Ulla Aatsinki, FT "Suomea ja sosialismia: Amerikansuomalaisen työväenliikkeen kasvatustyö amerikkalaistuvassa yhteiskunnassa"

Esitelmä on osa post doc –tutkimustani "Siirtolaisesta amerikkalaiseksi, punaisesta suomalaiseksi. Koulun harjoittama poliittinen sosialisatio USA:ssa ja Suomessa 1920-luvulla". Pohdin suomalaistaustaisen työväenliikkeen yrityksistä siirtää ja vahvistaa omia arvojaan ja kulttuuriaan tuleville sukupolville. Lapset ovat erityisen herkkiä ja avoimia uusille ajatuksille, kulttuuriselle ja sosiaaliselle kasvatukselle. Siksi kysymys siitä, kuka sai kasvattaa lapset, oli äärimmäisen tärkeä 1900-luvun alun kansallisvaltioissa.

Liikkeen toiminta oli osin reaktio USA:ssa vuosina 1914-1925 toteutetulle assimilaatiolle, joka oli yhteydessä virallisesti harjoitettuun Americanization-politiikkaan. Sen tavoite oli mukauttaa eri etniset ryhmät kulttuurisesti, uskonnollisesti ja yhteiskunnallisesti amerikkalaisen yhteiskunnan arvoihin ja normeihin. Patrioottien mielestä *kunnon kansalaisuus* edellytti aktiivista kasvatustyötä, jossa korostettiin kansallisuutta ja isänmaallisuutta. Sillä pyrittiin varmistamaan amerikkalaisen perheen/yhteiskunnan kulttuurisen perinnön, poliittisten ja eettisten arvojen sekä rakenteiden jatkuvuus. Koululaitoksella oli keskeinen rooli kasvatustyössä.

Siirtolaislapset olivat omaksuneet kotikasvatuksen ja lähiympäristön vaikutuksesta omat etniset, poliittiset ja kulttuuriset arvonsa, asenteensa ja käytänteensä. Periaatteessa kyse oli identiteetistä, yksilön käsityksestä itsestään suhteessa toisiin, siitä mihin ryhmään hän tunsi kuuluvansa ja minkä ryhmän hän sulki itsensä ulkopuolelle. Esitelmässäni kysyn, millaisia olivat suomalaissiirtolaisten ja erityisesti sen sosialistisen osan keinot ja strategiat luoda, ylläpitää ja uudelleen määrittää omia sosiaalisia, kulttuurisia ja poliittisia arvojaan ja identiteettiään? Tuon esille työväenliikkeen lapsiin ja varhaisnuoriin kohdistunutta kasvatustyötä ja siitä käytyä keskustelua sekä suhteessa työväenliikkeen tulevaisuuteen että Americanization-politiikkaan.